

Ο ΙΤΑΛΟΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ LUCA RICCI ΣΤΟΝ «Ε.Τ.» ● ΤΙ ΛΕΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ «ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ»

Ο έρωτας θέλει πρακτική και πειραματισμούς

Μας απασχολεί όλους, σε όποια ηλικία κι αν είμαστε, σε όποια εποχή κι αν ζούμε, σε όποια κοινωνική ομάδα κι αν ανήκουμε, είτε είμαστε άνδρες είτε γυναίκες... Όποιοι κι αν είμαστε, δηλαδή, υπάρχει ένα συναίσθημα που, όταν το νιώσουμε, θα μας κατακλύσει, πιθανώς θα μας σώσει ή, αντίθετα, θα μας καταστρέψει, αλλά σε κάθε περίπτωση θα αλλάξει τη ζωή μας. Ποιο είναι αυτό το συναίσθημα; Δεν είναι άλλο από τον έρωτα.

Διαβάζοντας το βιβλίο «Το Καλοκαίρι» του Ιταλού διηγηματογράφου Luca Ricci αποθνήσκει την περιρρέουσα ατμόσφαιρα να σε πιάνει από το λαιμό, αλλά και -κάτι ακόμη πιο ασφυκτικό- το αίσθημα του να θέλεις να αποδράσεις από τα τετριμμένα και ως θεωρηθείς λιποτάκτης σε σχέση με τα ζέοντα προβλήματα της εποχής μας.

Ενα μυθιστόρημα για τις αιφνίδιες ανατροπές της ζωής και την ανεξικίαστη ανθρωπινή φύση.

Γράφετε ότι «Ο γάμος είναι μια ιδρυτική πράξη, ενώ ο έρωτας είναι ένας σεισμός», «Να γιατί όποιος αγαπιέται δεν θα έπρεπε ποτέ να παντρεύεται και όποιος παντρεύεται δεν θα έπρεπε ποτέ να αγαπιέται».

Το πιστεύετε;

Σε καμία περίπτωση δεν συμφωνώ, διότι δεν πιστεύω πως υπάρχει ένας γενικός κανόνας στον έρωτα, μια φιλοσοφική λίθος των συναισθημάτων μας. Ο έρωτας καθορίζεται πάντα από ένα σύνολο σημαντικών μεταβλητών, γι' αυτό και όλα λέγονται στο «Καλοκαίρι» δεν πρέπει σχεδόν ποτέ να τα παίρνουμε τοις μετρητοίς, αλλά μονάχα ως λογοτεχνικό αποτέλεσμα. Ο ισχυρισμός αυτός είναι μια ατάκα από το διάλογο που έχουν δύο σύζυγοι και διαφεύδεται στην ακριβώς επόμενη φράση τους.

Ο γάμος, για σας τι είναι; Μήπως ο προθάλαμος του αυτισμού;

Κατά τη γνώμη μου, μπορεί να είναι σωτηρία ή καταδίκη, αλλά, για να το μάθουμε, πρέπει πρώτα να παντρευτούμε. Ίσως εκεί είναι που την πατάμε!

Οι σχέσεις των δύο φύλων, η αγάπη, η αστική κοινωνία, οι χαμένες ευκαιρίες αλλά και η ίδια η λογοτεχνία και ο εκδοτικός χώρος είναι τα θέματα που σας απασχολούν στο νέο σας μυθιστόρημα.

Θέλετε να μας πείτε λίγο γι αυτό;

Όσα αναφέρετε είναι ένα είδος μακροθεμάτων που επιστρέφουν σε όλα τα βιβλία της «Τετραλογίας των Εποχών». Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω ότι γράφω μυθιστορήματα για να βοηθήσω τον αναγνώστη να συναντήσει τον εαυτό του μέσω των πρωταγωνιστών μου και των ιστοριών που αφηγούμαι. Οργανώνω το θέμα της συζήτησης, αλλά δεν έχω μια προκαθορισμένη άποψη - για παράδειγμα υπέρ ή εναντίον του γάμου. Κάθε αναγνώστης θα πρέπει να βρει μόνοος του την απάντηση όταν καταφέρει να δει τον εαυτό του μέσα σ' αυτόν τον πολύ ιδιαίτερο καθρέφτη.

Το «Καλοκαίρι» είναι ένα μοντέρνο μυθιστόρημα που έχει αγαπηθεί πολύ στην Ιταλία. Πιστεύετε ότι μπορεί να έχει την ίδια πορεία και στο εξωτερικό; Σε τι διαφέρουν οι αναγνώστες ώστε να καταστήσουν ένα βιβλίο best seller;

Προσπαθώ να γράφω ιστορίες που μπορούν να μιλήνε σε όλους. Η λογοτεχνία πρέπει να ξεπερνά τα όρια μιας πατρίδας, ανέκαθεν ίσχυε αυτό.

Γράφω ιστορίες που μπορούν να μιλήνε σε όλους. Η λογοτεχνία πρέπει να ξεπερνά τα όρια μιας πατρίδας

Στα μυθιστορήματά μου υπάρχουν σαφώς τοπικά στοιχεία, για παράδειγμα ο τόπος στον οποίο εκτυλίσσονται οι ιστορίες μου είναι κατά κύριο λόγο η Ρώμη, με κάποιες μικρές ιδιαιτερότητες όσον αφορά το στιλ της ζωής, όμως οι λεπτομέρειες αυτές είναι πάντα το όχημα και ποτέ ο σκοπός. Στο «Καλοκαίρι», άλλωστε, υπάρχει ένα στοιχείο που μπορεί να αγγίξει πιο εύκολα τους Έλληνες αναγνώστες. Είναι ο μύθος της Κίρκης από την «Οδύσσεια», που χρησιμοποιήσα προσηλώνοντας να περιγράψω έναν από τους βασικούς χαρακτήρες του μυθιστορήματός μου: την Τερέζα, αυτό το κορίτσι, που είναι πιο μεγάλο από την ηλικία του, λίγο μάγισσα και λίγο θεά.

Το προηγούμενο βιβλίο σας είχε τίτλο «Το Φθινόπωρο». Για ποιο λόγο έχετε επιλέξει στους τίτλους των βιβλίων σας οι εποχές να έρχονται αντίστροφα; Το επόμενο θα είναι «Η Άνοιξη»;

κοί: εκείνος είναι ένας ηλικιωμένος υπάλληλος της κρατικής τηλεόρασης, εκείνη (η Τερέζα) μια φοιτήτρια. Αυτό που με ενδιέφερε περισσότερο δεν ήταν τόσο να εστιάσω σε κλισιό τύπου Λολίτας, όσο το να απεικονίσω δύο χαρακτήρες που έχουν διαφορετική αντίληψη και αίσθηση του χρόνου. Ο χρόνος είναι ο πρωταγωνιστής του μυθιστορήματος.

Τελικά, ερωτεύομαστε τον άλλον όπως είναι στην πραγματικότητα ή αυτό που νομίζουμε ότι είναι;

Αυτό είναι μία από τις πιο σημαντικές ανησυχίες του μυθιστορήματός μου. Ποιο είναι το όριο ανάμεσα στην πραγματικότητα και στην εξιδανίκευση, στην πραγματικότητα και σ' αυτό που πιστεύουμε για τον άλλον; Κατά την άποψή μου, δεν υπάρχει κάποιο σαφές όριο, που αλλάζει με τα χρόνια και δεν είναι ίδιο για όλους. Να και πάλι η ευελιξία του έρωτα.

Γράφετε: «Η λογοτεχνία είναι μια αρκετά ωμή απεικόνιση των πραγμάτων. Πάρε για παράδειγμα τον Σαίξπηρ. Ο Μάκβεθ θέλει την εξουσία, αλλά είναι κότα. Η Λαίδη Μάκβεθ, που δεν είναι τόσο αδύναμη όσο εκείνος, τον πείθει να σκοτώσει τον βασιλιά. Αυτό είναι όλο κι όλο». Πιστεύετε ότι και τώρα στις σύγχρονες κοινωνίες γίνονται πολλά εγκλήματα πάθους;

Σήμερα παρατηρούνται περισσότερα εγκλήματα πάθους απ' ό,τι στο παρελθόν επειδή προβάλλονται, αλλά και επειδή όλοι μας έχουμε μια τρομερά νοσηρή στάση απέναντι σε τέτοιου είδους ιστορίες. Υποδηλώνουν μάλιστα και μια σχετική οπισθοδρομικότητα σε σχέση με το ακανθώδες και σοβαρό θέμα της ισότητας. Στην Ιταλία το έγκλημα τιμής εθεωρείτο αποδεκτό για πολύ καιρό, με αποτέλεσμα, αν ένας άντρας σκότωνε τη σύζυγό του που τον είχε απατήσει, να του αναλογεί πιο ελαφριά ποινή.

Είναι καλό που οι κοινωνικές μας αντιπετυπώσεις τις ερωτικές σχέσεις «καταρρέει»; Ερωτεύονται οι νέοι άνθρωποι σήμερα όπως παλαιότερα;

Ο έρωτας παραμένει η κινητήρια δύναμη η οποία, όπως έλεγε ο Δάντης, «κινεί τον ήλιο και τ' άλλα τ' αστέρια». Αγαπάμε πιο ελεύθερα, πιο χαλαρά; Δεν έχω καμία αντίρρηση ως προς αυτό. Σε θέματα συναισθημάτων δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε άλλο πέρα από το να συνεχίσουμε να πειραματιζόμαστε. ■

INFO Ο Luca Ricci γεννήθηκε στην Πίζα το 1974. Θεωρείται από τους σπουδαιότερους σύγχρονους Ιταλούς διηγηματογράφους. Μεταξύ άλλων, έχει εκδώσει τα βιβλία «L'amore e altre forme d'odio» (2006, Βραβείο Chiara), «La persecuzione del rigorista» (2008, Βραβείο Zocca), «Come scrivere un bestseller in 57 giorni» (2009, υποψήφιο για το Βραβείο Bergamo) και «I difetti fondamentali» (2017, υποψήφιο για τα Βραβεία Campiello και το Βραβείο Chiara). Διδάσκει δημοσιογραφική γραφή και διατηρεί μόνιμες στήλες σε μεγάλες ιταλικές εφημερίδες. Ζει στη Ρώμη. Το «Καλοκαίρι» είναι το δεύτερο μυθιστόρημά του μετά το «Φθινόπωρο» (Μεταίχμιο, 2019, υποψήφιο για το Βραβείο Strega), τα οποία εντάσσονται στην Τετραλογία των Εποχών.

Ο κάθε άνθρωπος ερωτεύεται σε όλες τις περιπτώσεις με τον ίδιο τρόπο; Οι δικοί σας οι ήρωες, πιστεύετε, πρωτοτυπούν; Οι ήρωές μου είναι ιδιαίτεροι αλλά και κλασι-